

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrletno: 1 šiling,
 celoletno: 4 šilinge.
 Za Jugoslavijo
 četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 27. aprila 1927.

Št. 17.

24. april.

V tretjič smo si priborili z volilnim listkom v roki dvoje mest za deželni zbor. Naša kandidata g. župnik Starc ter g. dr. Petek sta izvoljena. Gotovo lep uspeh, ako pomislimo, da so nam stale nasproti vse stranke in z žilavostjo agitirale po naših krajih proti nam. Izgledalo je prvotno, da imamo lahek boj in dobra agitacijska sredstva, a nasprotne stranke so trosile v naše vrste v zadnjem času toliko gneva proti našemu samostojnemu nastopu, da je bilo prav težko, obdržati ravnotežje med našimi volilci. Vse nemške stranke so izdajale slovenske letake, ki so bili naperjeni proti naši stranki v sladki nadi, da nas rozdvojijo in odvrnejo od naše stranke. Ni se jim posrečilo. Še zadnja škofova izjava, po kateri je bila prepovedana kandidatura g. župnika Poljanca za državni zbor, ni imela onega pliva, katerega so se nadejale nasprotne stranke, nasprotno, ravno ta prepoved je nas strnila še bolj. Slučaji, da so se naše glasovnice cepile, so ostali redki in tudi v tem pogledu moramo konstatirati dejstvo, da se je držala disciplina med našim volilci in se ni ravnalo ir vzemši par slučajev proti sklepu občnega zbora. Le ta disciplina je pomogla k temu, da smo obdržali staro stanje in da Nemci vnovič lahko spoznajo, da imamo resno voljo, si z lastno stranko priboriti ono mesto, ki nam pripada kot enakovrednim državljanom in deželanom. Že oktobra lanskega leta je povdarjal na nekem zborovanju poslovodja Heimatdiensta g. Maier-Kaibitsch, da ostane najbrže še v tretjič staro število slovenskih volilcev in da odpadajo od te stranke samo oni, ki hrepene po osebni koristi v kaki nemški stranki. Zanašati pa se na te osebe nikakor ne more, ker se spreminjajo povsodi in se izneverijo tudi Nemcem, kadar jim ni po volji. To se je tudi sedaj pokazalo. Neznatno število je odpadlo, ne mogoče iz nasprotstva, ampak radi slabše udeležbe. Zato pa imamo razveseljiv napredek v nekaterih

občinah Podjune, zlasti v Škocijanu, Dobrli vasi, Rikarji vasi, Globasnici, Selah. Samo v teh občinah smo napredovali za 221 glasov, katerim se potem že pridružijo občine Libuče, Žvabek, Velikovec, Hodiše, Šmarjeta in druge. Naše zgube prihajajo večinoma iz najbolj ogroženih krajev na severni meji, kjer že deluje ne samo nasprotno učiteljstvo, ampak tudi duhovništvo. To so občine Grebinj, Podkloster, Brdo, Bekštanj, kjer pa so izgubile primeroma tudi druge stranke, vsled slabše udeležbe kot pri zadnjih volitvah. Po naših krajih so nazadovali povsod tudi socijalni demokrati, kršč. socijalci so obdržali večinoma staro število, pridobival pa je Landbund. Od te strani nam grozi nevarnost v narodnem oziru.

Po telefoničnih vesteh, ki smo jih do zaključka lista dobili, smo napredovali v 17 občinah za 385 glasov ter nazadovali v 28 občinah za 517 glasov. To bi dalo razliko od 132 glasov v našo škodo. Manjka pa še poročil iz okroglo 10 občin. Količnik za volitve v deželni zbor znaša 3794, torej sta nam dva mandata zasigurana. Za državni zbor pa je količnik 15.502 in mandate ne dobimo. Po dosedanjih vesteh so dobili na Koroškem v dež. zbor:

Einheitslista . . .	44.823	glasov:	11	poslancev
Landbund . . .	45.530	„	12	„
Soc. demokr. . .	62.392	„	16	„
Slovenci . . .	9.551	„	2	„
Völkischsoziale . . .	5.164	„	1	„
Komunisti . . .	1.811	„	—	„
Ude . . .	873	„	—	„

Zmagali so torej socijalni demokrati, ki so dosegli najvišje število na Koroškem, pridobil pa je tudi Landbund. Katera stranka bo postavila deželnega glavarja, do sedaj ni znano, obeta pa se sodelovanje Landbunda s soc. demokrati v deželnem zboru. V prihodnji številki poročamo natančneje podatke, vsem volilcem naše stranke pa izrekamo že sedaj našo zahvalo za zaupanje, ki so ga stavili naši stranki.

Vsem zaupnikom za njihovo požrtvovalno in naporno delo pa še posebej naša zahvala. Bog živi vse Slovence!

Na Balkanu se jasni.

Nad Jugoslavijo so se zbirali temni oblaki. Komaj so se po razsulu centralnih sil vrnile čete z bojišč v domovino, žejne počitke in miru, je planil laški „zmagovalec“ po slovanski zemlji. Zasedli so Italijani solnično Goriško, stari Trst, kamenito Istro in najvažnejše točke ob dalmatinski obali. Pojavil se je d'Annunzio in vzel Reko, ta naravni izhod Hrvaške na morje in v svet. Prišel je na vladu v Rimu Mussolini in v ekspanzivnosti fašistovske ideje dal laški mladini parolo „mare nostrum“ „Naše morje“ imenujejo Lahi Adrijo in vsa njihova politika stremi za tem, da odbijejo jugoslovanski rod od morja. Rod ob obali pa je žilav in zaveden, ne stre ga malenkostno laško razsajanje in trkanje na „junaška“ prsa. Fašizem pa vre. Vre v obilici svojih sil v sebi in išče izbruha na zunaj. In na ta način razumemo, da je nastala v Lahih ideja, dobiti gospodarsko in politično premoč na Balkanu. Tam so še tla, da bi se mogli izživeti podjetni laški duhovi in v naravnem toku časa prevzeti vlogo stare Avstrije: delati mir na Balkanu za — svoji žep. Iz teh želj in ciljev je nastala nettunska pogodba med Italijo in Jugoslavijo. Pogodba da mnogo pravic in moči Lahom v Dalmaciji. In pogodbo jugoslovanski poslanci nočejo ratificirati, da bi postala veljavna. V protest proti temu in v svoj veliki interes je Italija pričela z veliko potezno akcijo, da vzame Jugoslaviji prijateljstvo sosedov in jo tako izolira za Balkan in srednjo Evropo. Italija je sklenila prijateljsko pogodbo z Rumunijo in jo zapečatila s podpisom besarabske konvencije, ki izroči rusko Besarabijo Rumuniji. Italija je sklenila z Albanijo tiranski pakt, po katerem dobi Italija obilo pravic in moči v Albaniji. Jugoslavija

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

„Upajmo, da poteče vse mirno,“ tolaži sodnik. „Vem, da je flegar hud, a vsemogočen tudi ni, meni kar ne more odpustiti, da sem mu tako pokadil. Ker mi drugače ne more do živga, si je nekaj zmisli, da so v trgu tu in tam ponoči nemiri, ko se pijanci vračajo domu. Napravil je iz tega celega slona, češ, da vlada v trgu velik nered in da človek ni več varen življenja. Bil sem zadnjič v Celovcu pri predsedniku visokega apelacijskega sodišča in tam mi je pokazal vlogo flegarja v Ženeku, ki zahteva, da se mora sodnija v Kapli prestaviti k deželni sodniji v Ženeku, mene pa poslati v pokoj. No, zaenkrat do tega še ne bo prišlo, ker sem pojasnil predsedniku, kaj je resnica.“

Vsi se začudijo, ko slišijo te besede in ne morejo izraziti zadosti svojega ogorčenja nad takim početjem.

„Seve, to bi mu prijalo,“ meni komendantor, „da bi imel še večjo oblast in še večje dohodke, pa do tega ne sme priti.“

„Tako je,“ pritrtdijo vsi gostje, „dokler je še kaj pravice, flegar Reitrer ne bo sodnik čez Železno Kaplo.“

Solnce se je že nagnilo čez Staro goro, znamenje, da je že pozno popoldne. Kuharica Treza je pa tudi že poslala vse na mizo, kar je izdelala za to slavnost.

„Kmalu bo zvonilo večernico,“ meni gališki župnik, „pot je še dolga, star pa sem tudi že, pripeljati pa se tudi nisem mogel, ker je konj malo šantav.“

„E, boš že še prišel,“ meni ljubeznjivo komendantor, „sedi še in pij, saj Bog ve, kdaj bomo spet tako skupaj.“

„Imaš prav,“ pritrtdi mu župnik Tacol, „le ostanimo še, meni se sicer najmanje mudi, ker imam najbližje.“

In obsedeli so še in se pomenkovali, dokler ni stalo solnce že nad Apačami.

Komendantor je odprl okno, ker je postalo že soparno v sobi. Gostje so pridno kadili prijetno duhteče smodke in tudi cerkvena ključarja se nista dala prositi; kadila sta, da sta bila v enem dimu.

„Slišiš no,“ pravi komendantor proti župniku iz Kaple, „tidl, tidl, dum, pa že imajo, zopet je godba pri Kovaču in Grajnarju, tako bo celo noč, jutri pa bo bolela marsikoga glava in možnja bo suha; kako so ljudje vendar abotni.“

„Mladost je norost,“ meni šentvidski župnik, „ko pa se človek postara, se pa že spametuje.“

„Že res, pa včasih še stari dedje skačejo tam po plesišču kot mladi kozli, dekleta se jim pa smejiijo.“

„Je vedno tako bilo, pa še bo, eden ima na tsara leta že čisto počasno kri, drugim pa rojijo še potem, ko je že videl Abrahama, muhe po glavi.“

Vsi so se zakrohotali nad besedami šentvidskega župnika.

„Čas je, da odrinemo,“ opozarja gališki župnik. Rekši, stisne komendantorju roko in se zahvali za gostoljubnost. Njemu so sledili vsi drugi, cerkvena ključarja sta pa kot slednja spoštljivo poljubila svojemu župniku roko. Komendantor je spremljal goste do vrat in se od njih prisrčno poslovil. V kuhinji pa je bila gospodinja Treza prav dobre volje, saj vsak gospod je dal kot napitnino srebrnjak in to ni vsak dan. Bo pa spet zaloga za lepo naglavno ruto in pisan predpasnik.

Doli na vasi je bilo v obeh gostilnah živahno življenje. Pri Kovaču je piskal na klarinet Baštlnov Jozej, tisti, ki je bil tudi tedaj navzoč, ko so nesli cesarico Marijo Terezijo v grobnico pri kapucinih. Na eno oko je bil na pol slep, a to ga ni oviralo, da je z drugim poškilil po gostih, kje bi še bil kak poln kozarec, kajti čutil je vedno žejo v svojem grlu. Ljudje so ga imeli radi in če je včasih le predebelo lagal, kako je bilo pri vojakih in je ta ali oni majal z glavo, se je pridušil, češ, santa Marjeta, če ni res, pa idi vprašat. Seveda nihče ni šel vprašati, verjeli pa mu tudi niso vsega.

Jozej je torej pritiskal danes na svoj klarinet, poleg njega pa je bil Truden, ki je vlekel

je protestirala proti vmešavanju Italije v albanske zadeve. Postavila je proti laškim željam in intrigam geslo: Balkan balkanskim narodom! In ta klic je našel odmev. Na Balkanu je bil z navdušenjem sprejet, velesile srednje in zapadne Evrope ga odobravajo.

In ena prvih držav, ki imajo interes na zblizanju balkanskih držav in prijateljstvu z Jugoslavijo, je Bolgarija. Bolgarska in Jugoslavija sta vezani ena na drugo vsled geografskega položaja, a krvno in jezično sorodstvo dveh narodov diktira nujno cilje in način skupnega, harmoničnega življenja in dela. Seveda politični in kulturni odnošaji med obema bratskima rodovoma še niso taki, kot bi morali biti. Vzroki za to so v bližnji preteklosti. Bolgarija je v svoji neslovanski politiki stopila v kolo centralnih sil in se postavila proti Srbiji. Boj je bil med obema državama in rane še niso zaceljene. Po vojni je prešla Srbija v Jugoslavijo in nastala je konkretna forma jugoslovanske narodne ideje, država Srbov, Hrvatov in Slovencev. In še bi bilo treba, da se zveže v močno silo z ujedinjenimi jugoslovanskimi rodovi bolgarski narod, potem pa je ideja jugoslovanstva in obenem balkanskega Balkana uresničena, oživotvorjena.

Vedno več je prijateljev ideje jugoslovansko-bolgarskega zblizanja. Javljajo se vsepovsod, doma in v tujini neprestano prepovedujejo lepo misel velike zveze in države jugoslovanskih rodov.

Oj, da bi videli in čuli, kako je bil v Jugoslaviji sprejet mladi bolgarski emigrant dr. Mladen Kostov, ki je osebno prišel v večja jugoslovanska mesta propagirati idejo zblizanja med Bolgarijo in Jugoslavijo. Hodil je in predaval velikim množicam in vse, posebno pa mladina ga je sprejemala z neizmernim navdušenjem in iskrenostjo. Slikal je zgodovinsko borbo za zvezo Bolgarske in Srbije, ki je bila posebno vroča in prisrčna v skupni brambi proti Turkom. Ki so jo vodili bolgarski revolucionarji skupno s srbskim knezom Mihajlom Obrenovičem, ko so zasnovali leta 1870 program o bodoči bolgarsko-srbski državi. Potem je bil propagator te ideje minister Stambolijski do svoje smrti. Ni ovire, da se bratski narodi združijo. Makedonsko vprašanje, ki vzburja danes v svetu pozornost, je po mnenju Kostova ustvarila samo politika Ferdinanda Koburga, v resnici pa ne obstoja in bi bilo v združenju enostavno rešeno.

Bolgarijo izrablja danes tuji kapital, a sama pa bojkotira Jugoslavijo v stvareh, ki bi jih mogla od nje dobavljati. In to škoduje enim in drugim. Čas je, da se državi, ki sta bratski in vendar osamljeni slabi, združita v močen blok, ki bo z lahkoto odbil vsak političen in gospodarski napad nevoščljivih mejašev. Taka

harmoniko, da je kar hreščalo po sobi. Mladi parčki so se gnetli na plesišču in takorekoč tiščali eden drugega, kajti o kakem plesu ni bilo govora. Nekateri, posebno gorjanci, so še celo poskakovali in gorje, kogar je zadel debelo okovani čevelj; ta se je še dolgo spominjal reberšega žeganja.

Veselo življenje je bilo tudi pri Grajnarju. Spodaj v pritličju so bili bolj odlični gostje, zgoraj v prvem nadstropju pa so se sukali mladi pari, katerim so štirje godci iz Dobrle vasi pihali na trobente, kar je sapa dala.

„No, Anka, zakaj pa nič ne plešeš?“ navori Piskernikov Tomej krasno dekle, ki je sedelo v postranski sobi v kotu v družbi svojega brata Andreja.

„Me nič ne veseli, bolijo me noge,“ odvrne mu dekle, „saj je drugih deklet dovolj.“

„To je prazen izgovor,“ meni Tomej, „včasih si pa rada plesala, danes se pa držiš, kot bi ti bila kura kruh pojedla. Pojdi no, da se zasučeva!“

Prime jo za roko, da bi jo odvedel na plesišče, a ona se mu iztrga in se vsede nazaj na stol.

„O, tako ponosna, glej jo, Anko, le čakaj, to si zapomnim, zdaj vem, da ti je zmotil oni zeleni škric glavo, le glej, da ti ne bo žal.“

(Dalje sledi.)

ujedinjena država jugoslovanskih rodov bo silna, bo lahko izbirala prijatelje in bo močna garancija za mir na nemirnem Balkanu.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Na Dunaju se je vršila delavska športna prireditev, na katero je prišlo tudi večje odposlanstvo iz Nemčije. Vsa prireditve se je uporabila za demonstracijo v prid priključitve. Po vseh mestnih okrajih so se vršili slavnostni obhodi, na Hohe Warte pa se je zbralo nad 25.000 gledalcev. Govoril je nar. svet. Deutsch, ki je uvodoma rekel, da so se množice sešle v prvi vrsti zato, da demonstrirajo za priključitev Nemčiji. Opozoril je na nevarnost, ki je nastala za Avstrijo po italijansko-orgskem paktu. Ako bi se tekom časa dejansko posrečilo spraviti na prestol na Ogrskem kakega Habsburžana, potem bo ogrožena tudi avstrijska republika in priključitev bi bila edina rešitev. — Za letošnje volitve je vladalo silno zanimanje. Socijalnim demokratom se očita, da so porabili za propagando 12 in pol milijard kron. Na Dunaju so obdržali v enem dnevu kar 150 zborovanj ter se poslužili vseh tehničnih naprav, ki pridejo za reklamo v poštev. Dr. Seipel tudi ni počival in obdržal v enem dnevu kar 11 predavanj. Spričo volitev seveda počiva do sestavitve nove vlade vso parlamentarno delo.

V Jugoslaviji se je sestavila nova vlada. Uzunovič ni bil kos nalogi, ki ga je čakala v težkem zunanjopolitičnem položaju. Sestavitev je prevzel Vukičević. Ako bodo sodelovali v vladi Slovenci, še ni znano. Zunanji minister Marinković je bil sprejet v avdijenci pri kralju ter referiral o odnošajih napram Italiji. Kralj zastopa trdno stališče neodvisne Albanije, ki je edino porok za mir na Balkanu. Iz Berlina se poroča, da je dobil ruski poslanik Krestinski od vlade naročilo, da stopi v stik z jugoslovanskim poslanikom Balugdžičem radi vpostavitve diplomatskih odnošajev. Javnost je mnenja, da bi zblizanje z Bolgarijo in Rusijo dalo državi več ugleda napram Italiji, ki sili na Balkan. Onošaji z Italijo so še vedno napeti, ker se Italija brani, direktno pogajati. V zadnjem času pa je stopila tudi angleška javnost bolj v prid Jugoslavije ter je upati, da bo Italija pod pritiskom drugih sil morala odnehati. Obstoji tudi možnost, da se skliče Svet Lige narodov še pred julijem samo radi tega, da se reši spor in temu apelu se ne bo mogla umakniti niti Italija.

Ogri menda dobijo kralja. Kakor poroča „Vossische Zeitung“, se je grof Bethlen v Rimu dogovoril z Mussolinijem glede zasedbe ogrskega prestola. Za krono je precej kandidatov, ki pripadajo po večini rodbini Habsburg. Nadvojvodi Josip in Albreht se trudita za prestol, Zita pa poriva v ospredje sina Otona. Četrtri kandidat pa je menda sam Horthy. Po dogovoru bi menda zasedel prestol Friderikov sin, nadvojvoda Albreht, ki bi ostal samo ogrski kralj, dočim drugi hrepene za združitev nekdanje monarhije.

Na Francoskem se je vršil socijalistični kongres, na katerem je obsojal Paul Faure komunistične propagandne metode, ki se nikjer niso obnesle. Niti na Kitajskem ne, kjer so jih začeli Kantonci zapirati in ubijati.

Kitajska vlada je odklonila ruske zahteve, da izpustijo ujetnike in izpraznijo sovjetsko poslaništvo. Položaj je še vedno zamoten in Rusija svari pred novo vojno, ako Angleška ne izpremeni svoje vzhodne politike. Častihlepni generali si stoje z močnimi armadami nasproti in je pričakovati novih bojev. Vojaštvo je deloma razorožilo delavstvo. Kantonski armadi se je tudi posrečilo ustaviti prodiranje severne armade, pri čemer je bilo 20.000 mrtvih in ranjencev. Ustanovila se je neodvisna nacionalistična vlada s sedežem v Nankinu, ki bo delovala na to, da se prepereči vsako vmešavanje komunistov v kitajsko notranjo politiko. Na čelu stoji general Čiangkajšek kot diktator. Kako dolgo se bo držal, bo pokazala bodočnost.

Japonska je zabredla v denarno krizo in je nekaj velikih bank ustavilo izplačevanja. Japonci so odgovorili s tem, da so odstavili vlado. Novo vlado bo sestavil general baron Tanaka.

DOMAČE NOVICE

Manjšinska šola na Češkem, a ne pri nas.

Nedavno je nastopil na Češkem naučni minister z svojimi načrti za manjšinske-nemške šole. Nemško časopisje pritrjuje ministrovim izjavam kar z največjim zadoščenjem: mi na Koroškem pa premišljujemo žalostno dejstvo, da je pot od spoznanja do izvajanja tako dolga: Nemci takoj spoznajo, kakšne so šolske potrebe, kedar se gre aznjihove manjšine a postanejo popolnoma gluhi, kedar se zglasimo mi. Češki naučni minister dr. Hodža je dejal: „Narodno vprašanje in z njim v stiku vprašanje manjšinske šole sta najnujnejši nalogi kulturne politike.“ Minister je dejal: „Resne volje smo, narodno vprašanje tako rešiti, da resnim koristim manjšine in države ustrezemo. Napačno je mnenje, da je treba radi manjšinskih šol med Čehi in Nemci neprestanega boja. Lahko pridemo do sporazuma, če se zavedamo načela, da drugemu narodu ne smemo uropati nobene duše. Beseda „ropanje duš“ naj se črta iz našega državnega rečnika. Zato pa naj velja načelo, da ima vsakdo pravico, braniti svoje.“ Minister je izjavil, da hoče za nemške manjšinske šole skrbeti kakor za češke ter da hoče nehati s staro prakso. Minister odklanja manjšinsko politiko, kakor se je uganjala do zdaj, ki je ustanavljala češke šole v nemških občinah, marveč vzbujamo le ogorčenje. Otresti se moramo prazne vere, kot da je v tem dostojanstvo našega naroda, da v občinah, kjer je 3—400 Nemcev, ustanavljamo česke šole. Pametna šolska politika ne sme jezikov mešati, marveč mora med narode nositi duha sprave.“ Minister je opozarjal nadalje na vladna naročila, ki prepovedujejo, nositi v šolo strankarsko agitacijo. „Ne šola, ne oblasti niso upravičene, otrokom prepovedati udeležbo pri verskih vajah. Učitelj mora vpoštovati pravico starišev in otrok do svojega verskega prepričanja. Enostranskega nastopanja, kakor je bilo običajno skozi leta pri socialističnih in svobodomiselnih učiteljih, šolsko ministerstvo ne bo več trpelo.“ Potem je minister obetal, da se bojo revidirale učne knjige. Ko se je ustanavljala nova država, se je v naglaci dalo v knjige mnogo zmotnega in enostranskega. Politika se mora iztrebiti tudi iz šolskih knjig. Iz knjig mora priti vse, kar bi kazalo mržnjo zoper drugo narodnost. Otroškega mišljenja se ne sme zastrupljati. Ne plemenskega, ne stanovskega sovraštva ne sme biti v knjigah. Delovanje čeških svobodomiselnih učiteljev na Slovaškem je minister označil kot usodepolno zmoto. Minister je obečal, v šolsko ministerstvo poklicati nemškega strokovnjaka, v katerega področje bojo spadala nemška vseučilišča. Na nemški univerzite se bo priredil montanističen in živnozdravniški oddelek. Tehnični visoki šoli se bo pridral trgovski oddelek. Z Nemci na Češkem je seve težko primerjati koroške Slovence: ali vsekako bi bilo želeto, da bi Nemci pripoznali tudi pravice tistih manjšin, ki so v njihovem področju. Da bi propoznali že enkrat potrebo, dati Slovincem na Koroškem, kar je treba in nehati tu z raznarodovanjem, ki se uganja brez usmiljenja že 50 let in rodi vsepovsod kar najžalostnejše sadove. Pustite Slovence ostati Slovence, pripoznajte, da je tudi Slovenec upravičen varovati, kar je njegovoga. Naj se tudi pri nas spravi že enkrat politika iz šole in naj se tudi pri nas že iztrebi iz šolskih knjig, kar žali narodno čuvstvanje slovenskih otrok.

Rikarja vas. (Volilna slika.) Ko so volitve pri kraju, moremo trezno presoditi naš položaj v občini. Manjšinska stranka smo v deželi in manjšina nikjer nima z rožicami postlano. Posebno ne v državah z visoko kulturo večine, ki zna svet s svojim izbornim propagandnim aparatom prepričati, da ima manjšina — na papirju — iste pravice kot večina. Pravzaprav so si stale v naši občini nasproti le tri stranke: naša, soc. demokratska in Landbund. Da bi bili soc. demokrati s posebno zasmehljivimi sredstvi proti nam agitirali, ni bilo opaziti. Pač pa Landbund. Poglejmo najprej, kakšne šlagrje je uporabljal. Agitiral je s tem, da kdor voli slovensko stranko, voli Srbe, potem pridejo Srbi na Koroško. Iz šol da bo vržen nemški pouk in poučevalo se bo le slovensko. Dalje da slovenski po-

slanci ne morejo nič narediti, ker jih je premalo, ker imajo samo duhovnike na listi in ker naša stranka ni gospodarska stranka. Vsa ta agitacijska sredstva so jalova, ker ne odgovarjajo resnici. Naša stranka je verska stranka in zato ima poleg posestnikov tudi duhovnika na listi. Pri teh volitvah se je postavila edino naša stranka, ker pač ne moremo reči, da bi se bila postavila Einheitslista na versko podlago, ko je kandidiral pročodrimovec na drugem mestu. Landbund je zastopnik veleposestnikov in se za težnje naših malih posestnikov še nikdar ni potegnil. Tudi slovenski letaki niso pomagali. Najboljše pa je na naše volilce uplival oni zeleni plakat, ki govori o velenemškem mišljenju in veri. Vse ni nič pomagalo, Landbund je nazadoval. Leta 1923 je dobila Einheitslista 175 glasov, preteklo nedeljo pa Landbund 111 in Einheitslista 10 glasov, tedaj za 299 glasov manj. Naša stranka je dobila za deželni zbor 299 in za državni zbor 294 glasov. Napredovali smo za preko 50 glasov. Soc. demokrati so dobili za dež. zbor 262 in za drž. zbor 268 glasov, Einheitslista pa 10 in Udejeva stranka 1 glas za državni zbor. Mi smo z izidom volitev lahko zadovoljni in se našim volilcem zahvalujemo. Spoznali so, da od vseh drugih strank namamo pričakovati izpolnitev naših naravno zajamčenih pravic. Zato so se obrnili na našo stranko, ki dela na to, da postanemo Slovenci enakopravni državljani, in podprli naše poslance s svojimi glasovi. Hvala jim!

Dobrla vas. (Naš g. administrator.) Zelo se je potrudil za nemške stranke, najbolj pa smo se mu smejali, ko je na stari šoli pustil vse plakate, tudi socijaldemokratske, nedotaknjene, samo slovenski ga je tako zbedel, da ga je raztrgal. Najbrž je v njegovih očeh najhujša protiverska stranka naša slovenska stranka, ker pošlje od vseh strank edina duhovnika v deželni zbor. Odgovor g. administratorju smo dali s prirastkom 71 naših glasov. Naša stranka je najmočnejša v občini— Iskrena hvala našim zavodnim volilcem!

Celovec. Volitve so potekle mirno ter se jih je udeležilo 79%. Za mesto to ni preveliko. Slovenci smo za nekoliko glasov napredovali. V Št. Ruprehtu je bilo silno razburjenje radi enega glasu naše stranke, katerega smo pridobili v volilnem okrogu, kjer do sedaj ni bilo nobenega. Iz tega se vidi, kako težko gledajo naše glasove. Mi pa smo se zbrali kljub temu, da nismo razobesili kričecih plakatov in nastavili agitatorjev po cestah, ki bi nadlegovali ljudi še ob zadnjem času. V večernih urah so prišle prve posebne izdaje listov, ki pa se glede števila glasov še ne strinjajo. Einheitsliste je dobila 7884, Landbund 1009, socijalni demokrati 4801, komunisti 511, Kipper 317, Ude 374, Slovenci 107 glasov. Zanimavo je, da nemški listi pranašajo število naših pristašev tam, kjer smo nekoliko nazadovali, tudi iz prejšnjih let, kjer smo pridobili, pa samo sedanje. To se imenuje nepristranost! — Radio je razpošiljal poročila v teku noči štirikrat. Naše glasove bi bil skoro spravil med one za komuniste. Da se le to ni namenoma zgodilo! Volilnih upravičencev je bilo v Celovcu 19.348.

Rinkole. Z dnem 9. aprila t. l. smo dobili pošto, ktera se nam bo dostavljala vsak torek in soboto v tednu iz Pliberka. Toraj kdor bo nam hotel pisati, da bo na Pliberk naslovil. Davčni uradi in Landesabgabnamt naj ne bi zvedela, da bi nas šeki ne našli!

Kloster pri Grebinju. Smrtna kosa je v sosedni fari, v Grebinju, zgrabila nadgozdarja Ferdinanda Loidl, ki je bil v službi veloposestnika barona Helldorfa. Dne 31. marca je bil ob veliki soudeležbi ljudstva pokopan. Bil je rojen Nemeč, ostal je tudi zvest svojemu narodu in dober služabnik gospodarju, kateremu je služil dolga leta. Ker je bil pošten Nemeč, je bil tudi nam Slovencem dober in pravičen, da nas ni sovražil in dal vsakemu Slovencu, kar mu je šlo. Zato tudi mi po njem žalujemo. Bog mu daj plačilo!

Št. Vid v Podjuni. (Žalostna Velika noč.) Kdo bi pričakoval, da nam bo po mnogobrojnih kresovih in streljanju na veliko soboto podžgano dobro razpoloženje popolnoma pokvarila Velika noč. Ko so se vsuli po vstajenju okrog 8. ure župljani iz cerkve, se jim je nudil strašen prizor. Gost in črn dim se je valil iz Blaževega

skednja na Horcah in kmalu nato se je prikazal visoko v nebo švigajoči plamen. Plat zvona je grozo prizora še povečal. Vse je drlo od maše na Horce na pomoč ogroženim. Pomagati se ni dalo dosti, ker je pospeševal ogenj veter in suho vreme. Samo otroke in živino se je dalo rešiti, pogorelo pa je popolnoma stanovanjsko in gospodarsko poslopje pri p. d. Blažu in Jerneju in Markova drvvarnica. Le posebni sreči se je zahvaliti, da ni zgorel tudi mehko kriti Markov hlev. Pa so ljudje tudi neprevidni, da postavljajo med gospodarska poslopja, ki stoje že itak preblizu, kopice slame. Pakazalo se je tudi pomanjkanje izdatne vode. Iz Kamena došla požarna bramba se je mogla omejiti le na lokalizacijo požara. Oboje posestev je nizko zavarovanih, Jernejevo samo za 1000 S, preskrbovatj pa ima tri slaboumne osebe. Domačini bodo ubožcem po požaru gotovo priskočili na pomoč. Vzrok požara ni dognan. Sumi se pač, da je nekdo ogenj iz maščavavalnosti podtaknil. — Popoldan pa ni bil manj žalosten, kajti pokopali smo Jerneja Martina, p. d. Movrnovega mlinarja v Mlinčah v starosti 35 let, ki je med špansko boleznijo v podzavesti zapustil ponoči svojo posteljo in šel v Belo, kjer je utonil. Na veliki petek so ga potegnili iz vode.

Z dežele. (Koroško Korošcem.) Na cvetno nedeljo smo slišali v cerkvi naznanjeno, kateri novomašniki bodo letos v Celovcu posvečeni. Nehote smo se čudili, da so ti novomašniki razun par Korošcev večinoma iz Rajha. Z strahom gledamo v bodočnost, ko vidimo, da v dohodnem času ne bomo imeli duhovnikov, ki bi razumeli naš jezik. Pri tem vprašamo, ako se jemljejo v duhovno semenišče v Celovcu bogoslovci iz daljnega rajha (Nemčije), ali bi tudi ne kazalo, če bi se vzeli bogoslovci iz sosedne Slovenije, in še posebno iz delov bivše Koroške. Ti bi znali vsaj 2 jezika ter bi vsled tega v dušnem pastirstvu več koristili. Kakor je „Koroški Slovenec“ že večkrat omenil, imamo na Koroškem vse polno učiteljev in učiteljic ter drugih uradnikov iz Kočevja. Duhovščina pa bo iz Nemčije. Torej Koroška Korošcem! No, pa hajl! Naše ljudstvo se pa primorano izseljuje v nezdrave kraje Amerike, kjer mora prijeti, ako hoče živeti, za kramp in lopato.

Železna Kapla. (Shod, zavarovalnica.) Dne 18. aprila se je obdržal za okolico prav dobro obiskan volilni shod, na katerem je govoril g. župnik Starc. Z zanimanjem smo sledili izjavam, ki so bile tako jasne, da smo še v zadnjem trenutku spregledali in odstopili od drugih strank, ki nam nič ne nudijo. Grofovskva uprava je sicer poslala par fantalinov, da so delali neslane medklice, a ko so se zglasili ogorčeni poslušalci in jih pozvali na red, so vendar odnehali in si proti koncu niso upali stopiti v debato, akoravno se je nudila vsakemu beseda. Nato se je vršil občni zbor naturalne zavarovalnice, ki je bil sklican z namenom, da se likvidira naturalna zavarovalnica, ali kakor se je zvedelo iz razpoloženja navzočih, bo še nadalje obstojala, mogoče z nekoliko spremembo. Agent deželne zavarovalnice proti požaru je v blaženi in večini ljudi nerazumljivi nemščini tolmačil nekaj o denarni zavarovalnici (Gledversicherung) na ta način, da se vplačujejo deleži v denarju in se potem pri deželnem zavodu krijejo. Odbor bo vzel to vprašanje v pretres in poročal pozneje. Da se je večina izrekla za obstoj domače naturalne zavarovalnice na ta način, da si ljudje ob nesreči sami pomagajo, je iskati v tem vzroka, da so nesreče vsled raztrešenosti poslopja in previdnosti ljudi redke in se lahko nosijo tudi bremena. Pri vplačevanju premij pa pogori, kakor skušeni gospodarji trdijo, vsaki v teku 30 let. Želeti je, da se to vprašanje, ki ob nezgodi lahko rodi zle posledice za posameznike, temeljito prerešeta.

Bela. (Setev.) Nižje, kakor kedaj, leži v naših krajih še sedaj sneg in povzročča tak mrz, da travniki le počasi zelenijo. Posetev je trpela vsled snega, ki je ležal mesece in mesece, ter se mora na mnogih krajih vzimino žito preorati. To je ogromna škoda za našega kmeta, ki pridela malo žita in kateremu ravno zimno žito bolje rodi kot poletno. Pa zoper naravo se je težko boriti; to se vidi še od zadnje povodnji, ko še vedno štrlijo nasproti po pesku zasuta polja, ki čakajo obdelovanja. Človeška pomoč je le pomanjkljiva in podpore ne zale-

žejo dosti, navadno pa se tudi tako razdelijo, da ne zadovoljijo nobenega. Poti in ceste so se že precej popravile in občina je priskočila z več milijoni, ki pa se le počasi vračajo od dežele.

Celovec. (Ogenj.) V Goričah pri Celovcu je izbruhnil požar, ki je upepelil 6 poslopij. Kakor se dozdeva, je bil ogenj položen ter je žendarmerija že aretirala nekega mladega fanta, ki je osumljen požiga. Z veliko težavo je došla požarna bramba iz Celovca in okoliša rešila še druga ogrožena poslopja, ker se je ogenj vsled vetra hitro širil. 18 strank je brez strehe ter so jedva in samo deloma mogle rešiti premičnino.

Vendar enkrat je razjezil Landbund tako močno kršč. socialce, da so zapisali v „Kärntner Tagblatt“ z dne 24. aprila: „Oni gospodje ne bodo na vodilnih mestih nemškega kmečkega stanu na Koroškem, kateri so rojeni Slovenci in so postali pozneje nemški nacionalci, akoravno ne obvladajo nemškega jezika. Renegati (odpadniki) so in ostanejo v naših očeh renegati!“ Ali bodo le spregledali oni, ki so glasovali z nemškimi strankami?

Celovec. (Pogreb.) Dne 21. aprila smo spremili k zadnjemu počitku g. Janeza Teršeliče, ki je služil v Celovcu pri Mohorjevi družbi kot stavec 43 let. Ko je tiskarna odšla v Prevalje, mož vsled starosti ni bil več sposoben za stavčevo delo, ker so ga zapuščale stare oči. Bil je samec in samotar, ki se je ljudi rajše izogibal. Zadnji čas, in časa je imel dovolj, je rad zahajal v cerkev. Nenadoma ga je zadela kap in so ga umirajočega prenesli v bolnico. Tovariši celovski stavci so ga spremili k zadnjemu počitku ter mu zapeli nagrobno žalostinko. Naj počiva v miru!

Št. Jurij v Slovenskih goricah. Č. g. Gregor Einspieler, bivši tinjski prošt in sedaj župnik v Št. Juriju v Slovenskih goricah na Štajerskem, je težko obolel. Želimo priljubljenemu rojaku in narodnjaku, da prav kmalu okreva!

Št. Jakob v Rožu. (Srebrni jubilej organistinje.) O Veliki noči je minulo 25 let, odkar opravlja službo organista in pevovodje v naši župniji gospa Marija Nagele, rojena Serajnik, iz znane p. d. Žofranove hiše v Št. Petru. Velikonoč zvečer sta ji cerkvena pevski zbora, moški in mešani, priredila podoknico. Mešani zbor ji je zapel prelepo pesem „Ne zveni mi“, moški pa „Zadoni nam“. V imenu cerkvenega predstojništva se je zahvalil jublantaninji za njeno četrstoletno vestno in zvesto službo in ji častital č. g. župnik, v imenu faranov je častital k srebrnemu jubileju cerkveni ključar Mikula, v imenu pevcev Janko Lepušič, v imenu pevke je deklamirala Štikrova Micka, v imenu sirotišnice pa sirota Katica. Cerkveno predstojništvo ji je v spomin izročilo slike obeh zborov in priznalno in zahvalno pismo prevz. knezoškofa. Ginjena se je vsem zahvaljevala. Velikonočni pondeljek popoldne so prišli častitat sosedni cerkveni pevski zbori. Orglje in kor sta bila ovenčana z venci in cvetlicami. Iz čistih grl pevcev se je oglasila ena pesem za drugo, ena lepši kot druga. Moški pevski zbor iz Št. Ilja je pel „Pred stolom Tvoje milosti“ (Hayden), Anton Kosijevo „O kam, Gospod“ in Kernjakovo „Slavo Mariji“. Podgorski moški zbor je pel „Skalovje groba se razgane“, Krasota Jezus angeljska, in Hladnikovo „Nebes Kraljici“. Rožeški mešani zbor je izvajal „Bele sveče so prižgane“ in Hladnikovo „O sveta večerja“ in „Ave Marija“. Naš mešani zbor je pel Mihelčičevo „Tebe molit Oče večni“, Pogačnikovo „Vsi ponižno se združimo“ in Alojzija Mav „Rožni venec“. Naš moški zbor je pel Foersterjevo „Pred Tabo na kolenih“, Budna „O Jezus božji Sin“, in Mihelčičevo „Kraljica v raju slavljena“. H sklepu se je olgasila iz grl vseh „Zahvalna pesem“ z željo, da bi enkrat obhajali še zlati jubilej.

Št. Jakob v Rožu. (Nesreče.) V torek dopoldne sta se zgodili dve nesreči. V Št. Janžu se je neki mladenič pri streljanju s topiči težko poškodoval. Na Bistrici pa sta pogoreli dve hiši, Krovčeva in Anderjaševa.

Župnik Josip Dobrovic umrl. Ob silni udeležbi žalujočega ljudstva so nesli k zadnjemu počitku v Črni župnika Josipa Dobrovca, ki je tam umrl v starosti 54 let. Bil je rojen Savinjančan ter ze obiskoval gimnazijo v Celju, bogo-

slovje pa v Celovcu. Dušno pastirstvo je izvrševal v Pliberku ter pri glavni mestni župniji Sv. Ilja v Celovcu. Bil je tudi tajnik tedanjega „Katoliškega političnega in gospodarskega društva“, kjer je vestno snoval in zidal temelje slovenski Koroški. Radi slovenskega vpisa krsta dr. Brejčevega otroka se je moral umakniti iz Celovca ter bil prestavljen za kanonika (mestnega kaplana) v Velikovec, kjer je deloval zlasti pri posojilnici, v narodnem oziru pa je nadaljeval svoje idealno delovanje v Pliberku in Celovcu. Od tam je prišel leta 1913 v Črno. Mnogo je pisal v „Mir“, a ni imel samo besed za svoj narod, ampak se je tudi zanj žrtvoval in zanj daroval. V narodnem oziru je bil Dobrovec kremen, ki se ni dal nikoli upogniti, niti premakniti ne, mržnje in sovraštva proti drugim narodnostim pa tudi ni poznal. Bil je pač plemenit in vzoren duhovnik, zato tudi na vse strani pravičen. Naj v miru počiva!

Razredne srečke za ravno pričeto 17. loterijo se lahko naročijo že sedaj pri Geschäftsstelle der österr. Klassenlotterie J. Prokopp, Baden bei Wien, razpošiljalnica srečk za zvezne dežele.

Naša današnja prospektna priloga daje o vseh detaljih potrebna, interesantna pojasnila.

GOSPODARSKI VESTNIK

Gospodarski zapiski.

Kmetu se mogoče nikdar ne bo tako dobro godilo, da bi mogel imeti za svoje pisarniške opravke posebne nameščence kot trgovci, tovarnarji in deloma obrtniki. Tudi ni treba. Kupčijska stran kmetijstva je neznatna in se poveča le nekoliko okoli letine, ko se začnejo prodajati pridelki. Ako je spojena s kmetijstvom kakšna posebna obrt, ki rabi več trgovskih stikov, bo potreba knjigovodstva po tujih osebah prej nastala, vendar pa sili že današnja doba za tem, da vodimo vsaj najbolj enostavne knjige. Kmet sam bo moral prijeto po truda-polnem delu za pero in si beležiti svoje dohodke in stroške ne na stene v skednju, na trame na petru in v kašči z dolgimi zarezkami, temveč naravnost v knjige. Posamezni računi, ki se v naglici napravijo na kosu papirja, ki se zgubi, bi v posebni knjigi lahko še po letih pričali in ne zapadli pozabljivosti. Lesni trgovec te opehari, ako nimaš črno na belem tvoje pogodbe, denar se ti zadržuje ali ne izplača, če ne pokažeš pismene beležke, koliko in kdaj si sprejel — trgovec, ključar, mizar, kovač ti več računajo ob koncu leta, če vedo, da ne vodiš zapisov in skrbi polna glava te zapusti baš v trenutku, ko bi se moral česar spomniti. Pa si v zadregi in nepriliki in praskanje za ušesi ne pomaga nič. Če pa pokažeš s še tako okorno roko pisano knjigo, se takoj spreobrne vse v tvoj prid.

Najvažnejša, a obenem najpreprostejša je blagajniška knjiga, v katero se beležijo sproti vsi dohodki in stroški. Vodstvo je različno. Najnovejše knjige se vodijo tako, da se vpisujejo na levo stran vsi dohodki, na desno stran vsi stroški. Na prvo mesto dohodkov se vpiše denar v gotovini in potem sledijo vse druge spremembe po redu, kakor jih gospodarstvo zahteva. Pri vknjižbi se morata navesti dan in mesec dohodkov ali stroškov ter ime in bivališče osebe, katere se vsota tiče. Ker ima kmetijstvo navadno več postojank na strani stroškov kakor na strani dohodkov, se knjiga lahko tudi enostransko vodi, ter se razpredeli kraj, kamor se vpiše vsota, v dve koloni, v dohodke in stroške. Ako pa kdo želi, da mu blagajniška knjiga poda še bolj jasno sliko, si jo lahko razdeli tako, da vknjižuje v posebnih kolonah vsote, ki se tičejo ali izvirajo iz gospodarstva in posebej one, ki se nanašajo na privatno delovanje ali na izdatke, ki se tega ne tičejo.

Zapiski v knjigi pa morajo imeti stvarno podlago in radi tega je potrebno, da se shranjujejo vsi lističi, ki kakšno plačilo ali dajatev potrjujejo. Shranjujejo se najbolje po istem redu, kakor so vpisani v knjigi v posebnem ovitku, ker se na ta način v slučaju potrebe najlažje najdejo. Položnice poštnih nakaznic,

računi, pobotnice itd. so taki važni papirji, ki se morajo shranjevati in ki obvarjujejo človeka pred zopetnim tiranjem ali plačanjem v slučaju kakšne pomote. Kakšne važnosti je to shranjevanje, pove trgovski zakon, ki nalaga trgovcem dolžnost, da se vsi računi shranjujejo skozi 10 let.

Knjiga se zaključi najbolje vsaki mesec tako, da se seštejejo dohodki in stroški posebej. Razlika (diferenca) pokaže pravo stanje blagajne, ako se je vse pravilno beležilo. Za kontrolo se sešteje denar v blagajni, ki mora biti enak vknjižbi ter se vsota postavi v svrhu izjednačenja na manjšo stran kot saldo, ki se kot prenos vpiše spet med dohodke prihodnje vknjižbe. K zapisovanju bi se morali siliti zlasti otroci, da se naučijo gospodarenja že v rojstni hiši in dobijo vpogled v razmere, v katerih si bodo morali služiti kruh. V trgovskih podjetjih ima tuj knjigovodja popoln vpogled v denarne razmere svojega šefa, kmet pa skrbno skriva pred lastnimi otroci denarno stran svojega podjetja in da le malokdaj možnost, da si potomci raziščjejo vire kmečkih dohodkov in stroškov. Kdor se zanima za gospodarsko knjigovodstvo, si naj naroči knjižico „Bäuerliche Buchführung“, Scholleverlag, Wien, I., Babenbergerstrasse 5.

Debeli finančni švindel občine Badgastein.

Občina Badgastein je ravnokar izdala delnice, ki se baje obrestujejo z 11%. Ker bi bilo mogoče, da kedo misli v takih papirjih naložiti svoj denar, je le treba ljudstvo opozoriti na te švindel. Prospekt poroča o p o g o j i h, pod katerimi se te delnice izdajajo: Z nem 1. jan. 1931 občina te delnice lahko odpove in jih plača s polno nominalno vrednostjo, katera je 100 S. Z ozirom na visoko obrestovanje pa se delnice prodajajo na borzi po 137.5 kurzne vrednosti. Kdor danes kupi delnico, plača zanjo 137.5 šilingov, obresti nese ta delnica, ne 11% od 137, kar bi bilo 15 S, marveč le 11% sploh, to je 11 šilingov. V štirih letih obrest 44 šilingov. A občina Badgastein ima pravico v 4 letih delnice odpovedati in kupiti nazaj po nominalni vrednosti, to je s 100 šilingi za delnico, katera se je kupila za 137.5. Srečni lastnik take delnice dobi v 4 letih 44 šilingov obresti, izgubi pa pri delnici 37.5 na nominalu, tako da ima v 4 letih netto 6.5 šilingov obresti, ali pa 1.6%. Zanimavo je, da javne korporacije hodijo pri svojih denarnih transakcijah tako drzna pota. Ljudje, ki kupujejo take delnice in se dajo varati s takimi obrestmi, morajo biti že res nekoliko otročji. Upamo, da naše ljudstvo takih kupčij ne bo delalo. Mogoče bi pa le bilo, da bi kedo ponujal take papirje, tako visoko se obrestujejo! Zato je treba bralce opozoriti, naj se ne usedajo tujim ljudem na limince. Kdor pa že hoče biti goljufan, naj pripiše izgubo samemu sebi.

RAZNE VESTI

Razne vesti. V Nemčijo je odpotovalo v učne svrhe 60 avstrijskih učiteljev. V Berlinu se je govorilo o velikonemški propagandi, ki se mora širiti potom šole ter se doseglo, da se medsebojno pripoznajo spričevala. — Strašanski veter (ciklon) je divjal v Ameriki in Avstraliji ter povzročil ogromne škode in človeške žrtve. Več tisoč ljudi je brez strehe. — V Berlinu so stopili v štrajk kočijaži. — Angleški parlament je sprejel zakon o zaščiti ptičev. Vsi ptiči pridejo pod nekako državno zaščito. Ne smejo se loviti in ne ropati jajca. Prestopki se kaznujejo. — V Varšavi se bo vršil dne 26. do 29. maja kongres slovanskih zdravnikov. — Dva jugoslovanska letalca napravita propagandni polet iz Pariza v Indijo. V šestih dneh bosta preletela 15.000 km. — V Pragi se misli ustanoviti visoka novinarska šola; dovoljeni so že potrebni krediti. — Jugoslavija je najela v Ameriki 12 milijonov dolarjev hipotekarnega posojila. — Madžarska misli ustanoviti mornarico, čim se reši vprašanje svobodne luke na Reki. — Povodom velikonočnih praznikov je bilo na Bolgarskem pomiloščenih 300 kazencev. — V Ameriki je porušila reka Missisipi nasipe in poplavlila 2 milijona ha obdelane zem-

lje. 24.000 oseb je brez strehe. — Na Angleškem obstoji možnost, da izbruhne zopet stavka rudarjev. Lastniki rudnikov bodo namreč prisiljeni znižati delavske mezde, če hočejo kriti svoje stroške. — V Lisaboni se je ob priliki vstajenja, ko je bila katedrala nabito polna, zrušil nenadoma obokani strop. Izpod ruševin so izvlekli dva mrtva in 30 težko poškodovanih, več oseb pa se pogreša. — V Rusiji so aretirali monarhistično skupino, ki je špionirala v prilog inozemstva. Voditelj skupine je bil v Parizu živeči beli gardist general Kutepov.

Vizije kmetskega dekleta. Prebivalstvo Porjenja se razburja že dalje čase radi vizij nekega kmetskega dekleta iz Bickendorfa. Na dekletu se pojavijo vjak petek ob uri Kristusove smrti, medtem ko pade v ekstazo, znaki in sicer ji prične kapljati s čela, dlani in pet kri. To traja par ur, nakar je dekle popolnoma izmučeno. Vsak dan prihaja v Bickendorf velika množica vernikov, ki vidijo dekleta ter dobe od nje neke vrste blagoslov. Škof je določil posebno komisijo, ki naj ugotovi, da ta pojav ni z nadnaravnimi stvarmi v nobeni zvezi in da gre za bolezen.

Fordovi traktorji so porabni za vse. Sedaj jih uporabljajo kot žage za stoječa debela v gozdu. Traktor se postavi ob drevesu. V zemljo se zabije kol, na katerega se pritrdi žaga cirkularka, ki se nato zveže s traktorjevim motorjem. Ta najnovejši način uporabe traktorjev se v Ameriki zelo širi.

Iznajditelj portland-cementa je bil nek zidar, po imenu Joseph Assydin. Svojo epohalno iznajdbo je dal patentirati leta 1824 v Leedsu na Angleškem. Ime portland je dobil cement od tod, ker ima portland-kamenupodobno barvo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Previdno.

Sodnik: Vi pravite, da obtoženca že od mladih nog poznate. Ali se vam zdi verjetno, da bi kradel denar?

Priča: To je pač od tega odvisno, koliko ga je.

POSESTVO poceni prodam!

Nahaja se v Zgornji venci in sestoji iz enonadstropne hiše z gospodarskimi poslopji, iz prostorov za gostilno in trgovino, pokritim kegljiščem in 60 johov zemljišča. Prevzame se lahko takoj. Več pove **Franz Valjavec, Celovec, Tarviserstrasse 76.** 53

Jecljanje,

bojazen pred govorom, bebljanje, šepetanje povzročajo marsikatero nesrečno uro in težko škodujejo življenju. Da se vsem tem pomaga, se prične **zdaj tukaj** enkratni posamezni pouk. Vsi, ki težko govorijo, brez ozira na starost, ki se hočejo hitro in trajno oprostiti te ovire, kakor starši, ki so vsled tega motenja pri otrocih v skrbeh za njih dobrobit in bodočnosti, naj takoj pišejo na

„Demosthenes“

Graz II, Morellenfeldgasse 8, Štajerska.

Brez aparata!   Brez knjige!   Brez hipnozel!

V Grazu so od 1. julija zopet sprejemi za celo leto. Otroci in odrasli dobe na željo sobo in prvovrstno prehrano v zavodu, kjer se s pomočjo stalnega nadzorstva in pravilne uporabe govoril olajša gotov uspeh. — (Več overovljenih izpričeval in prvovrstnih priporočil potrjuje krasne uspehe.)

Kupi se!

Harmonij ali pijanino

Ponudbo na upravo lista. 52

Organist,

začetnik, z najboljšim izpričevalom, išče službe. Naslov pove upravnitvo lista. 51